

Κάθε χρόνο τέτοια εποχή τιμούμε τους ήρωες και τα θύματα του Ολοκαυτώματος, επ' αφορμή της επετείου απελευθέρωσης του στρατοπέδου συγκέντρωσης και εξόντωσης Άουσβιτς - Μπίρκεναου από τον Ερυθρό Στρατό το 1945.

Θεσμικοί φορείς, δημοσιογράφοι αλλά και αρκετοί απλοί πολίτες φαίνεται να έχουν αντιληφθεί την ιστορική σημασία των γεγονότων της Ναζιστικής περιόδου και να επωμίζονται τον ρόλο τους στη διατήρηση της μνήμης. Πολύ συχνά, οι διάφορες παρεμβάσεις στον δημόσιο διάλογο γίνονται υπό τη μορφή σύντομων δημοσιεύσεων στα social media, με τη συνοδεία του συνθήματος «Ποτέ Ξανά».

Ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι μεγάλος βαθμός ευαισθητοποίησης παρατηρείται ευρύτερα στην κοινωνία των πολιτών, σε ανθρώπους που δεν συνδέονται με το Ολοκαύτωμα οικογενειακά ή θρησκευτικά. Ιδιαίτερη σημασία, όμως, έχει και η προσέγγιση της ιστορικής μνήμης του Ολοκαυτώματος από τη σύγχρονη γενιά των νέων Ελλήνων Εβραίων, για τους οποίους το ζητούμενο του να κρατηθεί η μνήμη των προγόνων τους ζωντανή αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της ίδιας της Εβραϊκής τους ταυτότητας.

Κρίσιμο είναι να επισημανθεί εξ αρχής ότι το Ολοκαύτωμα αποτελεί ένα ιστορικό γεγονός που αφορά το σύνολο του σύγχρονου νεανικού ελληνικού εβραϊσμού, καθώς καμία οικογένεια δεν έμεινε ανεπηρέαστη και καμία δεν επιβίωσε αλώβητη. Όσοι λίγοι τα κατάφεραν, είτε επιβιώνοντας των στρατοπέδων είτε βρίσκοντας καταφύγιο στα σπίτια Χριστιανών συμπολιτών που τους προστάτεψαν με ρίσκο την ίδια τους τη ζωή, επέστρεψαν στις κατακερματισμένες κοινότητές τους, εγκαταστάθηκαν στο νεοσύστατο κράτος του Ισραήλ ή μετανάστευσαν στην Αμερική αντιλαμβανόμενοι ότι πλέον δεν ήταν ευπρόσδεκτοι στην Ευρώπη.

Η μνήμη του Ολοκαυτώματος συνιστά για τους Εβραίους της Ευρώπης, και δη για τους Έλληνες Εβραίους, ένα ευαίσθητο ζήτημα και μια διαχρονική πληγή. Σημειώνεται

χαρακτηριστικά ότι σε πρόσφατη έρευνα για την καταγραφή και ανάλυση των στοιχείων που συνθέτουν την ταυτότητα του σύγχρονου νέου Έλληνα Εβραίου, τον σημαντικότερο ρόλο διαδραματίζει το θεμέλιο της συνύπαρξης σε ένα κοινοτικό και οικογενειακό περιβάλλον που ενστερνίζεται τόσο τις αξίες του Ιουδαϊσμού όσο και την πορεία του εβραϊκού λαού, με προεξάρχουσα θέση να κατέχει η ιστορία του Ολοκαυτώματος όπως αυτή μεταφέρεται από τους επιζώντες.

Θα έλεγε κανείς ότι η εμπειρία των προγόνων δημιουργεί τις συνθήκες για την επέλευση ενός διαγενεακού τραύματος στους απογόνους, οι οποίοι παρουσιάζονται ιδιαίτερα ευαίσθητοποιημένοι και συνδεδεμένοι με τα βιώματα της οικογένειάς τους. Μάλιστα, η έντονη διάθεση των νέων για την επιμόρφωση σχετικά με τις προσωπικές μαρτυρίες των επιζώντων, το ιστορικοκοινωνικό πλαίσιο εμφάνισης και επικράτησης μισαλλόδοξων φρονημάτων και την επίσκεψη των ίδιων των στρατοπέδων όπου μαρτύρησαν οι ομόθρησκοί τους, διάθεση η οποία συνεχώς ενθαρρύνεται από τα δρώμενα των ανά τόπους Ισραηλιτικών Κοινοτήτων, δεν αφορά μόνο την παιδεία για το Ολοκαύτωμα καθ' εαυτή.

Έχει να κάνει ευρύτερα με τη διατήρηση και διαφύλαξη της μνήμης ως προσωπικό χρέος απέναντι στις εμπειρίες των παππούδων και γιαγιάδων τους και όλων εκείνων που δεν επιβίωσαν για να μοιραστούν την ιστορία τους, χάριν διάδοσης και επιβίωσης της ιστορίας στον ευρύτερο κοινωνικό τους κύκλο. Πρόκειται για ένα οικουμενικό χρέος να διασωθεί η μνήμη.

Μπορεί μεν τα εγκλήματα των Ναζί να τελέστηκαν εις βάρος συγκεκριμένων μειονοτικών ομάδων που δεν έβρισκαν θέση στη στενή τους ερμηνεία περί του τι θα πει άνθρωπος, ωστόσο η εμπειρία του Ολοκαυτώματος αναδεικνύει ορισμένα πανανθρώπινα αρχέτυπα. Αναδεικνύει τα άκρα της ανθρώπινης φύσης, το κακό που μπορεί να προκαλέσει ο φανατισμός και η μισαλλοδοξία, τη δύναμη της προπαγάνδας και, εν τέλει, την «κοινοτοπία» του κακού. Για τους λόγους αυτούς το Ολοκαύτωμα πρέπει να διαβάζεται από όλους τους ανθρώπους και η μνήμη του να διατηρείται πάντα ζωντανή. Και η νέα γενιά των Ελλήνων Εβραίων επωμίζεται το χρέος της αυτό, ευαίσθητοποιημένη και ευρισκόμενη σε εγρήγορση.

Το Ολοκαύτωμα ως ιστορικό γεγονός παρουσιάζει την ιδιαιτερότητα να βασίζεται, ακόμα, στη ζωντανή αφήγηση και τη μαρτυρία. Ωστόσο, σε κάθε ετήσια επέτειο, οι λιγοστοί επιζώντες που διαψεύδουν τους κακοπροαίρετους αρνητές και αναθεωρητές της ιστορικής πραγματικότητας είναι ακόμα λιγότεροι. Μέσα στον τελευταίο χρόνο, μας άφησε ο Ισαάκ Μιζάν, ο τελευταίος επιζών της ανύπαρκτης πλέον Ισραηλιτικής Κοινότητας Άρτας. Ένας άνθρωπος που είχε θέσει σκοπό της ζωής του να πηγαίνει από σχολείο σε σχολείο για να

αφηγηθεί την ιστορία του από τα στρατόπεδα του θανάτου, αδιαφορώντας για το ψυχολογικό κόστος που είχε για τον ίδιο η ανάσυρση από τη μνήμη των τραυματικών εμπειριών και των χαμένων του γονιών και αδελφών.

Ήταν για τον ίδιο αναγκαίο να μιλήσει, κυρίως όταν είδε τις πρώτες τάσεις αμφισβήτησης. Πλέον, επιβιώνει η παρακαταθήκη του βιβλίου του «Ισαάκ Μιζάν, Αριθμός Βραχίονα 182641» στο οποίο ο συγγραφέας Δημήτρης Βλαχοπάνος αποτυπώνει με μεγάλη ενάργεια και ακρίβεια τον αγώνα για επιβίωση στο Άουσβιτς και το Μπέργκεν - Μπέλζεν αλλά και την επιστροφή στην πατρίδα του για την ανασύσταση. Επιβιώνει, όμως, και η παρακαταθήκη που αφήνει στα παιδιά και τα εγγόνια του, που λαμβάνουν πλέον τη σκυτάλη για να διασώσουν την ιστορία.

Η περίπτωση του Ισαάκ Μιζάν εντοπίζεται στο σύνολο των ελληνικών εβραϊκών οικογενειών. Τόσο εκείνοι που επέστρεψαν από τα στρατόπεδα του θανάτου, όσο και οι πιο τυχεροί που κατάφεραν να διαφύγουν και να κρυφτούν, όλοι είδαν τους συνανθρώπους τους να χάνονται, ανασυγκρότησαν τις ζωές τους και με πολύ πόνο είπαν την ιστορία τους στα παιδιά και στα εγγόνια τους.

Τώρα πια, η λεγόμενη τρίτη γενιά από το Ολοκαύτωμα, η τελευταία γενιά που πρόλαβε να γνωρίσει τους αυτόπτες μάρτυρες, αναλαμβάνει το χρέος να θυμίζει τη σημασία του ανθρωπισμού και να αντιμάχεται όσους προσπαθούν άμεσα ή και υποδόρια να προσβάλουν και να αμφισβητήσουν την ανθρώπινη υπόσταση όχι μόνο των Εβραίων, αλλά και κάθε άλλης διωκόμενης κοινωνικής ομάδας. Εκεί έγκειται άλλωστε το μήνυμα του ανθρωπισμού και του πραγματικού φιλελευθερισμού, στον αντίποδα των οποίων προσφέρεται εύφορο έδαφος για την ανάπτυξη ρητορικής μίσους και την τέλεση εγκλημάτων που στρέφονται κατά της ίδιας της ανθρωπότητας στο σύνολό της.

* Ο Σαμ Ναμίας είναι απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΠΗΓΗ: [L IBERAL, 27.1.2022](#)

ΣΧΕΤΙΚΑ:

ΜΗΝΥΜΑΤΑ:

[ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠτΔ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[MESSAGE BY THE GREEK PM MITSOTAKIS FOR THE HOLOCAUST REMEMBRANCE DAY 2022](#)

[ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΝΙΚΟΥ ΔΕΝΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ](#)

[ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΝΙΚΗΣ ΚΕΡΑΜΕΩΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΟΥ ΙΗΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[MESSAGE OF THE GREEK PRESIDENCY OF THE IHRA FOR HOLOCAUST REMEMBRANCE DAY 2021](#)

[ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[KIS MESSAGE FOR HOLOCAUST REMEMBRANCE DAY 2022](#)

[ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΘΝΗ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ – ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΑΛ: «Ο αγώνας απέναντι στην αναζωπύρωση της μισαλλοδοξίας και του ρατσισμού πρέπει να είναι καθημερινός και συνεχής»](#)

[ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΜΕΡΑ25 ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΔΗΛΩΣΗ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΜΩΥΣΗ ΕΛΙΣΑΦ](#)

[ΜΗΝΥΜΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΟΡΓΙΑΖΙΔΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[ΜΗΝΥΜΑ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ ΘΑΝΑΣΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022: «ΚΑΜΙΑ ΑΝΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΜΙΚΡΗ ΧΑΡΑΜΑΔΑ ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΙΑΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΤΙΣΜΟΥ](#)

ΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ:

[ΜΝΗΜΗ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022: Η ΕΛΛΑΔΑ ΘΥΜΑΤΑΙ... ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ](#)

[HOLOCAUST REMEMBRANCE DAY 2022: GREECE REMEMBERS... EVENTS AND ACTIVITIES](#)

[ΦΩΤΑΓΩΓΗΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΜΝΗΜΗΣ WE REMEMBER](#)

[THE HELLENIC PARLIAMENT ILLUMINATED FOR THE WE REMEMBER CAMPAIGN ON HOLOCAUST REMEMBRANCE DAY 2022](#)

[Δ.ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΩΤΑΓΩΓΗΣΗ, 28.1.2022](#)

[Η ΒΟΥΛΗ ΤΙΜΗΣΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ - ΟΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ](#)

[ΦΩΤΑΓΩΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[THE ATHENS CITY HALL ILLUMINATED FOR THE WE REMEMBER 2022 CAMPAIGN](#)

[Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΒΡΑΪΣΜΟΣ ΣΤΟ #WEREMEMBER 2022](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ](#)

[ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΙΣΕ & I.K. Θεσσαλονίκης ΔΑΥΙΔ ΣΑΛΤΙΕΛ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ](#)

[ΟΜΙΛΙΑ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΙΣΕ ΒΙΚΤΩΡΑ ΙΣ. ΕΛΙΕΖΕΡ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2022](#)

[ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΑΥΘ & ΟΜΑΔΑΣ ΤΖΟΥΝΤΟ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ Ι.Κ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΚΟΘ ΜΕ ΤΟΝ GIL SHAHAM ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΗΝ ΧΑΛΚΙΔΑ](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΑ ΤΡΙΚΑΛΑ](#)

[ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ ΑΟΥΣΒΙΤΣ ΓΙΑ ΤΑ 77 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ – 27.1.2022](#)

[ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ #WEREMEMBER 2022 ΤΟΥ WJC](#)

[#WEREMEMBER 2022 - ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΝΗΜΗ του ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΜΕ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ YAD VASHEM ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΗΜΕΡΑΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[ΔΡΑΣΗ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΛΙΘΩΝ ΜΝΗΜΗΣ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΡΕΝΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ](#)

[ΠΡΟΒΟΛΗ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΚΑΒΑΛΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΧΑΝΙΩΝ](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022: ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2022 ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ](#)

[ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ GAMARAAL «ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΕΛΒΕΤΟΙ ΕΠΙΖΩΝΤΕΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ»](#)

[ΘΥΜΗΣΟΥ...ΕΝΑ ΒΙΝΤΕΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ ΚΟΤΡΩΝΗ ΓΙΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ](#)

ΑΡΘΡΑ - ΕΚΠΟΜΠΕΣ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ:

[77 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ. Ο ΒΙΚΤΩΡ ΕΛΙΕΖΕΡ ΑΝΑΛΥΕΙ ΤΟΝ ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΣΜΟ -ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΣΤΟ "ΒΗΜΑ" 30.1.2022](#)

[ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΙΣΕ ΔΑΥΙΔ ΣΑΛΤΙΕΛ: Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟ ΜΙΣΟΣ](#)

[ΔΑΥΙΔ ΣΑΛΤΙΕΛ: ΠΑΡΚΟ ΜΝΗΜΗΣ Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ - ΝΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕΙ ΑΜΕΣΑ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ](#)

[Η ΟΝΤΕΤ ΒΑΡΩΝ – ΒΑΣΑΡ ΕΞΕΤΑΖΕΙ ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΙΜΟ ΛΕΒΙ: «ΕΤΣΙ ΗΤΑΝ ΤΟ ΑΟΥΣΒΙΤΣ»](#)

[ΝΑ ΜΕΙΝΕΙ Η ΜΝΗΜΗ ΖΩΝΤΑΝΗ του ΣΑΜ ΝΑΜΙΑ](#)

[ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΤΗΣ ΕΡΤ2 ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ](#)

[ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ στη ΜΕΓΑΛΗ ΘΘΟΝΗ](#)

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ:

ΖΑΚ ΜΕΝΑΧΕΜ: Η ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΜΩΣΣΕ ΑΕΛΙΩΝ: «ΑΝ ΚΑΠΟΙΟΣ ΣΟΥ ΛΕΕΙ ΟΤΙ ΘΕΛΕΙ ΝΑ ΣΕ ΣΚΟΤΩΣΕΙ ΝΑ ΜΗΝ ΠΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΑΔΥΝΑΤΟΝ»

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΑΒΡΑΑΜ ΚΑΠΕΤΑ: «Ζούσα καθημερινά με το φόβο της σύλληψής μου από τους Γερμανούς - Πώς σώθηκα από το Ολοκαύτωμα»

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ ΜΟΝΙΝΑ-ΜΠΕΝΟΥΖΙΛΙΟ: «Έτσι σώθηκα από το Ολοκαύτωμα - Έμαθα πλέον να μην φοβάμαι τίποτα»